

Βρυξέλλες, 6.7.2020
COM(2020) 286 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**σχετικά με την υλοποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής προς τις
Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη
στο πλαίσιο του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης το 2019**

Εισαγωγή

Η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ¹ θεσπίζει το νομικό πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ των υπερπόντιων χωρών και εδαφών² (ΥΧΕ), των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)³, σκοπός της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ είναι η στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των ΥΧΕ και η προώθηση των αξιών της Ένωσης στον ευρύτερο κόσμο.

Οικονομική στήριξη στις ΥΧΕ παρέχεται κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), με ποσό ύψους 364,5 εκατ. EUR που διατίθεται στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020⁴.

Σύμφωνα με το άρθρο 91 της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, η παρούσα έκθεση επισημαίνει την πρόοδο που έχει συντελεστεί στην υλοποίηση των πόρων του 11ου ΕΤΑ για τις ΥΧΕ για το έτος 2019.

Δημοσιονομικοί πόροι βάσει του 11ου ΕΤΑ-ΥΧΕ

Οι πόροι του 11ου ΕΤΑ που διατίθενται για τις ΥΧΕ κατανέμονται στα ακόλουθα κονδύλια, βάσει του παραρτήματος 2 της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ για την περίοδο 2014-2020:

- 229,5 εκατ. EUR για τα εδαφικά (διμερή) κονδύλια,
- 100 εκατ. EUR για την περιφερειακή συνεργασία και τη συνεργασία «όλων των ΥΧΕ»,
- 21,5 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση της ανθρωπιστικής βοήθειας και της βοήθειας έκτακτης ανάγκης,
- 5 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση επιδοτήσεων επιτοκίου και τεχνικής βοήθειας σε σχέση με την επενδυτική διευκόλυνση ΥΧΕ,

¹ Απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

² Έως τις 31 Ιανουαρίου 2020, οι ΥΧΕ της ΕΕ συνδέονταν με τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ: τη Δανία, τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Κάτω Χώρες. Οι 25 ΥΧΕ της ΕΕ ήταν: Ανγκουίλα, Αρούμπα, Βερμούδες, Μπονέρ, Βρετανικό έδαφος της Ανταρκτικής, Βρετανικά εδάφη του Ινδικού Ωκεανού, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Νήσοι Κάιμαν, Κουρασάο, Νήσοι Φόκλαντ, Γαλλική Πολυνησία, Γαλλικές περιοχές του νοτίου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής, Γροιλανδία, Μοντσεράτ, Νέα Καληδονία, Νήσοι Πίτκερν, Σάμπα, Αγία Ελένη και τα εξαρτημένα εδάφη, Άγιος Μαρτίνος, Σεν Πιερ και Μικελόν, Άγιος Βαρθολομαίος, Άγιος Ευστάθιος, Νότια Γεωργία και Νότιες Σάντουιτς, Νήσοι Τερκ και Κάικος και Ουάλις και Φουτούνα.

Μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, στις 31 Ιανουαρίου 2020, απομένουν 13 ΥΧΕ: Γροιλανδία (DK), Γαλλική Πολυνησία (FR), Γαλλικές περιοχές του νοτίου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής (FR), Νέα Καληδονία και τα εξαρτημένα εδάφη (FR), Άγιος Βαρθολομαίος (FR), Σεν Πιερ και Μικελόν (FR), Ουάλις και Φουτούνα (FR), Αρούμπα (NL), Κουρασάο (NL), Σάμπα (NL), Άγιος Ευστάθιος (NL), Άγιος Μαρτίνος (NL).

³ Τέταρτο μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C 326/47 της 26.10.2012).

⁴ L210 της 6.8.2013, σ. 1 - Εσωτερική συμφωνία μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τη χρηματοδότηση της βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, για την περίοδο 2014 έως 2020, δυνάμει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, καθώς και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη για τις οποίες ισχύει το τέταρτο μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- 8,5 εκατ. EUR για μελέτες και τεχνική βοήθεια.

Σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην απόφαση για τη σύνδεση YXE-EE, **δεκαέξι YXE θεωρούνται επιλέξιμες για εδαφικά κονδύλια στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ**. Επισημαίνεται ότι η Γροιλανδία χρηματοδοτείται απευθείας από τον ενωσιακό γενικό προϋπολογισμό βάσει της «απόφασης για τη Γροιλανδία»⁵.

Τα τρία περιφερειακά προγράμματα έχουν ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των YXE της ίδιας περιοχής που μοιράζονται παρόμοιες προκλήσεις και προτεραιότητες. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της περιφερειακής κατανομής υποστηρίζουν την κατάρτιση και εφαρμογή ολοκληρωμένων περιφερειακών προγραμμάτων και σχεδίων για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων. Ενθαρρύνονται οι εταιρικές σχέσεις με άλλες πηγές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της συνεργασίας με τις γειτονικές χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και/ή τρίτες χώρες, καθώς και με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ.

Εκτός από τα εδαφικά και περιφερειακά προγράμματα, **το θεματικό πρόγραμμα**, το μοναδικό πρόγραμμα για «όλες τις YXE» στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ, προάγει τη συνεργασία μεταξύ των YXE.

Διαδικασία προγραμματισμού για το 11ο ΕΤΑ-YXE

Το τέταρτο μέρος της απόφασης για τη σύνδεση YXE-EE θεσπίζει **ειδική για τις YXE διαδικασία προγραμματισμού**. Σε αντίθεση με τα κράτη ΑΚΕ, ο προγραμματισμός δεν βασίζεται σε εθνικά ενδεικτικά προγράμματα αλλά οργανώνεται γύρω από διαδικασία ενός σταδίου, ήτοι την εκπόνηση ενός εγγράφου προγραμματισμού το οποίο έχει δύο συνιστώσες: α) τη στρατηγική απόκρισης της ΕΕ (μέρος Α) και β) το έγγραφο δράσης (μέρος Β). Τα έγγραφα προγραμματισμού YXE εγκρίνονται με μία μόνο επίσημη απόφαση της Επιτροπής, η οποία καλύπτει τόσο τους στρατηγικούς προσανατολισμούς όσο και τον λεπτομερή σχεδιασμό του προγράμματος.

Η **δημοσιονομική στήριξη** αποτελεί τον προτιμώμενο τρόπο υλοποίησης όσον αφορά τα εδαφικά κονδύλια στις YXE (μέχρι σήμερα, 13 από τις 16 YXE επωφελούνται από το ΕΤΑ). Τούτο αποτελεί θετική εξέλιξη σε σχέση με την προγενέστερη μέθοδο υλοποίησης του έργου που χρησιμοποιήθηκε σε αρκετές YXE. Η δημοσιονομική στήριξη παρέχει έναν αποτελεσματικό τρόπο για την αντιμετώπιση οριζόντιων, μακροχρόνιων και διαρθρωτικών προκλήσεων και τη διατήρηση εποικοδομητικού πολιτικού διαλόγου.

Οι YXE διατηρούν την πρωταρχική ευθύνη για την κατάρτιση των εγγράφων προγραμματισμού, κυρίως όσον αφορά τις προτεραιότητες στις οποίες βασίζονται οι στρατηγικές τους και για τη διασφάλιση των αναγκαίων διαβουλεύσεων σε τοπική κλίμακα. Κατόπιν αιτήσεως των YXE, διατίθεται τεχνική βοήθεια για την πλαισίωση των YXE στη διαδικασία προγραμματισμού, σύμφωνα με το άρθρο 81 της απόφασης για τη σύνδεση YXE-EE.

Η κατάσταση το 2019

⁵ Με την απόφαση 2014/137/ΕΕ του Συμβουλίου για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου, διατίθενται 217,8 εκατ. EUR για την περίοδο 2014-2020 στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και της Γροιλανδίας σε τομέα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

α) Υλοποίηση του 11ου ETA σε εδαφικό επίπεδο

Χάρη στην κοινή δέσμευση όλων των ενδιαφερόμενων μερών, το 2019 σημειώθηκε πρόοδος στον προγραμματισμό του 11ου ETA μέσω ενισχυμένου συντονισμού και διαλόγου. Με την έγκριση των εγγράφων προγραμματισμού για την Αρούμπα και τη Μπονέρ το 2019, **14 από τις 16 ΥΧΕ που λαμβάνουν με κονδύλιο ETA έχουν ολοκληρώσει πλέον τον προγραμματισμό τους**⁶. Όσον αφορά την αποτελεσματική οικονομική στήριξη, κατά τη διάρκεια του 2019, εκταμιεύθηκαν 40,7 εκατ. EUR στο πλαίσιο του 11ου ETA για τις ΥΧΕ (βλ. παράρτημα 1). Η διαδικασία προγραμματισμού για το Κουρασάο (16,95 εκατ. EUR) και τον Άγιο Μαρτίνο (7 εκατ. EUR) είναι σε εξέλιξη από το 2019, με προβλεπόμενη ημερομηνία έγκρισης εντός του 2020.

Όσον αφορά την υλοποίηση κατά τη διάρκεια του 2019:

Περιοχή της Καραϊβικής:

- Στον τομέα της **εκπαίδευσης**, το πρόγραμμα δημοσιονομικής στήριξης για την **Ανγκουίλα** στήριξε την έγκριση σχεδίου βιώσιμης χρηματοδότησης για τον τομέα, την ολοκλήρωση εθνικού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων και τη θέσπιση έξι ανεξάρτητων αναπτυξιακών σχεδίων για σχολεία [εκταμίευση της τρίτης σταθερής δόσης (2,45 εκατ. EUR), καθώς και της πρώτης και δεύτερης μεταβλητής δόσης (0,75+ 1,05 εκατ. EUR)]. Επιπλέον, το Φεβρουάριο του 2019, η **Αρούμπα** ενέκρινε έγγραφο προγραμματισμού (13,05 εκατ. EUR) που αφορούσε πρόγραμμα για την εκπαίδευση με στόχο την αύξηση των τεχνικών δεξιοτήτων για καινοτόμο βιώσιμη ανάπτυξη. **Οι Νήσοι Τερκ και Κάικος** εξακολούθησαν να εφαρμόζουν το πρόγραμμά τους, με στόχο την αύξηση της προσαρμογής της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Αισθητή πρόοδος σημειώθηκε επίσης στον τομέα της **βιώσιμης ανάπτυξης** μέσω του τρέχοντος προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης για τη **Μοντσεράτ** με την εκταμίευση της δεύτερης σταθερής δόσης: (2 εκατ. EUR) και της πρώτης μεταβλητής δόσης (2 εκατ. EUR). Το εν λόγω πρόγραμμα στήριξης του προϋπολογισμού προωθεί την ανάπτυξη σε τομείς όπως η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και ο τουρισμός.
- Η νέα **δημοσιονομική στήριξη για τη νεολαία της Μπονέρ ξεκίνησε**, κατόπιν έγκρισης του εγγράφου προγραμματισμού του 11ου ETA (3,95 εκατ. EUR). Θα συμβάλει στην καλύτερη υγεία, την απασχολησιμότητα και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των νέων.

⁶ Τα εδαφικά προγράμματα για την Αρούμπα (13,05 εκατ. EUR) και την Μπονέρ (3,95 εκατ. EUR) εγκρίθηκαν τον Φεβρουάριο του 2019.

- Για τις **Βρετανικές Παρθένας Νήσους**, διατέθηκαν 2 εκατ. EUR στο πλαίσιο του κονδυλίου B⁷ για την παροχή βοήθειας μετά το στάδιο επείγουσας βοήθειας εξαιτίας των τυφώνων του 2017 που έπληξαν τις YXE της Καραϊβικής, με σκοπό την αύξηση της **ανθεκτικότητας**.

Περιοχή Ειρηνικού:

- Όσον αφορά τον βιώσιμο **τουρισμό**, η **Γαλλική Πολυνησία** πραγματοποίησε πρόοδο όσον αφορά την τομεακή πολιτική της, επιδιώκοντας την εφαρμογή της στρατηγικής της για τον βιώσιμο τουρισμό, γεγονός που επέτρεψε την εκταμίευση της δεύτερης σταθερής δόσης (7,4 εκατ. EUR). Οι **Νήσοι Πίτκερν** συνέχισαν επίσης την εφαρμογή του στρατηγικού τους σχεδίου ανάπτυξης, προωθώντας τον τουρισμό, και επωφελήθηκαν από την πρώτη σταθερή δόση ύψους 1 εκατ. EUR. Στις Νήσους Πίτκερν ξεκίνησε η λειτουργία νέας υπηρεσίας θαλάσσιων μεταφορών και ο αριθμός των επιβατών παρουσίασε σημαντική αύξηση.
- Στον **τομέα της απασχόλησης**, η **Νέα Καληδονία** συνέχισε τις προσπάθειές της για διεύρυνση της πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης και για αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και κατάρτισης. Οι προβλεπόμενες δόσεις του 2018 (δεύτερη σταθερή δόση ύψους 4 εκατ. EUR + πρώτη μεταβλητή δόση ύψους 2 εκατ. EUR) εκταμιεύθηκαν στις αρχές του 2019. Επιπλέον, εκταμιεύθηκε η τρίτη σταθερή δόση (5 εκατ. EUR) και η δεύτερη μεταβλητή δόση (3 εκατ. EUR), στα τέλη του 2019.
- Όσον αφορά την **ψηφιακή ανάπτυξη**, οι **Ουάλλις και Φουτούνα** εξακολούθησαν να σημειώνουν πρόοδο στην εφαρμογή της ψηφιακής στρατηγικής τους και στην ανάπτυξη υπηρεσιών που συνδέονται με το ευρυζωνικό καλώδιο Tui-Samoa⁸, για παροχή ευρυζωνικής συνδεσιμότητας υψηλής ταχύτητας.

Άλλες YXE:

- Οι **Νήσοι Φόκλαντ** επωφελούνται από πρόγραμμα **συνδεσιμότητας** στο πλαίσιο του 11ου ETA. Το 2019, σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος στην εφαρμογή του εθνικού σχεδίου υποδομών και στην αποκατάσταση αεροσκαφών. Καταβλήθηκε η δεύτερη σταθερή δόση (1 εκατ. EUR), καθώς και η πρώτη μεταβλητή δόση (0,75 εκατ. EUR). Η **Αγία Ελένη**, που επωφελείται επίσης από πρόγραμμα συνδεσιμότητας στο πλαίσιο του 11ου ETA, σημείωσε σημαντική πρόοδο στην εφαρμογή της ψηφιακής στρατηγικής της κατά τη διάρκεια του 2019.
- Όσον αφορά τον **τουρισμό**, το πρόγραμμα δημοσιονομικής στήριξης στο **Σεν Πιέρ και Μικελόν** ολοκληρώθηκε το 2019, με την εκταμίευση της τέταρτης σταθερής

⁷ Με αυτή την πίστωση, το υπόλοιπο του κονδυλίου B (αρχικού ύψους 21,5 εκατ. EUR σύμφωνα με το παράρτημα II της απόφασης για τη σύνδεση YXE-EE του 2013) ανέρχεται σε 6,45 εκατ. EUR στο τέλος του 2019.

⁸ Το υποβρύχιο καλώδιο Tui-Samoa συνδέει την Άπια (Σαμόα) με τη Σούβα (Φίτζι), με σταθμούς απόληξης των υποθαλάσσιων καλωδίων στη νήσο Savai'i, στο Savusavu και στις Νήσους Ουάλλις και Φουτούνα.

δόσης (3,25 εκατ. EUR) και της δεύτερης μεταβλητής δόσης στο σύνολό της (3,25 εκατ. EUR). Η πρόοδος στους τομείς του τουρισμού και των θαλάσσιων μεταφορών ήταν ορατή, όπως καταδεικνύουν η σημαντική αύξηση της ικανότητας στέγασης και η ενίσχυση των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ Σεν Πιέρ, Μικελόν και Νέας Γης, στον Καναδά.

Σε γενικές γραμμές και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, τα προγράμματα δημοσιονομικής στήριξης οδήγησαν σε τακτικό πολιτικό διάλογο με τις εταιρίες ΥΧΕ σχετικά με πολιτικές όσον αφορά τη μακροοικονομική κατάσταση, τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και τις τομεακές πολιτικές.

Το 2019 κινητοποιήθηκε **τεχνική βοήθεια** για τη στήριξη των εδαφικών και περιφερειακών διατακτών κατά τη διαδικασία προγραμματισμού. Στα τέλη του 2019 καταρτίστηκαν συμβάσεις ή μελέτες τεχνικής βοήθειας, με εκταμίευση ποσού συνολικού ύψους 1 592 672,72 EUR, προκειμένου να καθοριστούν οι στρατηγικές προγραμματισμού και οι τομεακές στρατηγικές των ΥΧΕ ή να προσδιοριστεί η επιλεξιμότητά τους για δημοσιονομική στήριξη, στο πλαίσιο των μέσων για την τεχνική συνεργασία II και III του 11ου ETA.

β) Περιφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο του 11ου ETA

Το 2019 επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά τα περιφερειακά προγράμματα ΥΧΕ του 11ου ETA:

- Στον **Ειρηνικό**, το περιφερειακό πρόγραμμα «PROTEGE» (*Projet régional océanien des territoires pour la gestion durable des écosystèmes*/Περιφερειακό σχέδιο των εδαφών του Ειρηνικού για τη βιώσιμη διαχείριση των οικοσυστημάτων - 36 εκατ. EUR), στηρίζει τη βιώσιμη και ανθεκτική ανάπτυξη της περιφέρειας μέσω της προστασίας της βιοποικιλότητας και των ανανεώσιμων φυσικών πόρων. Βασίζεται στο περιφερειακό πρόγραμμα «INTEGRE» του 10ου ETA (*Initiative des territoires pour la gestion régionale de l'environnement*/Περιφερειακή πρωτοβουλία των εδαφών του Ειρηνικού για τη διαχείριση του περιβάλλοντος, 12 εκατ. EUR), το οποίο στήριξε την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων περιοχών και την ενισχυμένη περιφερειακή συνεργασία για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η πρώτη εκταμίευση (6,8 εκατ. EUR) πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2018. Το 2019, η ομάδα είχε προσληφθεί και είχαν καθοριστεί οι 4 προτεραιότητες εργασίας (γεωργία, αλιεία, ύδατα και χωροκατακτητικά είδη), με την πρώτη συνεδρίαση της διοικούσας επιτροπής να πραγματοποιείται τον Ιούλιο του 2019.
- Στην **Καραϊβική**, το περιφερειακό πρόγραμμα «Resembid» (*Resilience Sustainable Energy and Marine Biodiversity*/Ανθεκτικότητα, Βιώσιμη ενέργεια και Θαλάσσια βιοποικιλότητα, 40 εκατ. EUR) ενισχύει την περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη εστιάζοντας στην ανθεκτικότητα, τη βιώσιμη ενέργεια και τη θαλάσσια βιοποικιλότητα. Στόχος είναι η αναβάθμιση των πεπαλαιωμένων υποδομών και η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, η βελτίωση της προστασίας και της βιώσιμης διαχείρισης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και η αύξηση της ανθεκτικότητας σε ακραία και επαναλαμβανόμενα φυσικά φαινόμενα. Το 2019 εκταμιεύθηκαν 3,62 εκατ. EUR.

- Το Περιφερειακό πρόγραμμα του **Ινδικού Ωκεανού** (*Programme Régional d'appui dans le secteur de l'observation, de la gestion et de la préservation des écosystèmes terrestres et marins*/Περιφερειακό πρόγραμμα στήριξης στον τομέα της παρακολούθησης, της διαχείρισης και της διατήρησης των χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, 4 εκατ. EUR), στοχεύει στη βελτίωση της επιτήρησης και της παρακολούθησης των χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων στις Γαλλικές περιοχές του νοτίου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής, στην αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και στην ενίσχυση των μηχανισμών πρόληψης επιπτώσεων. Η συμφωνία ανάθεσης με την «Agence Française de Développement» υπεγράφη στα τέλη Ιουλίου 2019 και έχει εκταμιευθεί ποσό ύψους 1,4 εκατ. EUR.
- Όσον αφορά το **θεματικό πρόγραμμα του 11ου ΕΤΑ για τις ΥΧΕ** (17,8 εκατ. EUR), το έγγραφο προγραμματισμού εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2019. Το πρόγραμμα αυτό επικεντρώνεται στη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, ενώ η βιώσιμη ενέργεια και η κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του κινδύνου καταστροφών, ορίζονται ως υποσυνιστώσες. Η υπογραφή της σύμβασης με τον επιλεγέντα εκτελεστικό οργανισμό έχει προγραμματιστεί για το 2020.

Τέλος, το 2019 η ΕΕ στήριξε τον **Σύνδεσμο των υπερποντίων χωρών και εδαφών (OCTA) μέσω επιδότησης λειτουργίας** (550,000 EUR). Η εν λόγω επιδότηση εξασφάλισε στον Σύνδεσμο μεγαλύτερη ικανότητα για να εκτελέσει την εντολή του, ειδικότερα, να συντονίζει τις εταιρικές ΥΧΕ με σκοπό τη διευκόλυνση του διαλόγου με την ΕΕ, να προωθεί την εταιρική σχέση και να στηρίζει το συλλογικό έργο των μελών της, σε αρκετούς τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ.

γ) Θεσμικός διάλογος

Ο Σύνδεσμος προβλέπει τρία όργανα διαλόγου:

Φόρουμ ΥΧΕ-ΕΕ

Το 17ο φόρουμ ΕΕ-ΥΧΕ έλαβε χώρα τον Μάρτιο του 2019 στη Γαλλική Πολυνησία, με υψηλού επιπέδου εκπροσώπους των ΥΧΕ και των κρατών μελών, παρουσία του Ευρωπαίου Επιτρόπου για τη διεθνή συνεργασία και την ανάπτυξη, Neven Mimica, προέδρου του φόρουμ.

Στα **συμπεράσματα του 17ου Φόρουμ ΥΧΕ-ΕΕ**, η ΕΕ, οι ΥΧΕ και τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες οι ΥΧΕ αναγνώρισαν ότι το 2019 ήταν έτος καθοριστικής σημασίας για το μέλλον των σχέσεων ΥΧΕ-ΕΕ, με τις διαπραγματεύσεις για τη νέα απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, τη διαδικασία του Brexit και το πλαίσιο που θα διαδεχθεί τη συμφωνία του Κοτονού.

Στο περιθώριο του φόρουμ, **πραγματοποιήθηκαν τριμερείς συναντήσεις σε πολιτικό επίπεδο** (1η Μαρτίου 2019) μεταξύ των αντιπροσώπων των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες οι ΥΧΕ (με τη συμμετοχή του Γάλλου Υπουργού Υπερπόντιων Χωρών), των επικεφαλής των αντιπροσωπειών των ΥΧΕ και του Επιτρόπου, και ήταν χρήσιμες ευκαιρίες για να συζητηθεί η εταιρική σχέση ΕΕ-ΥΧΕ για την περίοδο μετά το 2020. Διοργανώθηκε επίσης τεχνικό **εργαστήριο** με θέμα «**Βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της περιφερειακής συνεργασίας**». Το εργαστήριο αποτέλεσε μια καλή ευκαιρία για να συζητηθεί ο ρόλος που

θα μπορούσαν να διαδραματίσουν οι ΥΧΕ στην ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας στις γειτονικές τους χώρες.

Τριμερείς διαβουλεύσεις (τριμερείς συναντήσεις)

Τρεις τριμερείς συναντήσεις μεταξύ της Επιτροπής (προέδρου), των αντιπροσώπων των ΥΧΕ και των κρατών μελών, με τα οποία συνδέονται οι ΥΧΕ, διοργανώθηκαν το 2019 στις Βρυξέλλες (τον Απρίλιο, τον Ιούλιο και τον Οκτώβριο), προσφέροντας μια πλατφόρμα διαλόγου για την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, την εξέταση θεμάτων προτεραιότητας κοινού ενδιαφέροντος και την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή της απόφασης σύνδεσης.

Ομάδες εργασίας εταιρικής σχέσης

Τον Ιούλιο του 2019, συνεδρίασε η ομάδα εργασίας για την εφαρμογή της εταιρικής σχέσης για το **περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ενέργεια**, ιδίως για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις διάφορες πτυχές που σχετίζονται με τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ για τους ωκεανούς, τα προγράμματα Best και LIFE.

Εκτός από το θεσμικό πλαίσιο και τα όργανα διαλόγου, το 2019, **διοργανώθηκαν τρεις εκδηλώσεις μέσω του OCTA, με τη στήριξη της Επιτροπής**. Τον Οκτώβριο, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες **διάσκεψη** με τίτλο «From the Poles to the Tropics, OCT's Blue Landscape/Από τους πόλους ως τους τροπικούς, το Γαλάζιο πανόραμα των ΥΧΕ» και είχε ως αποτέλεσμα την υπογραφή **«δήλωσης των ΥΧΕ για τους ωκεανούς»**, στην οποία τονίζεται η δέσμευσή τους να προστατεύσουν τους ωκεανούς και να αναδείξουν τις κοινωνικές και οικονομικές αξίες τους. Το Δεκέμβριο του 2019 διοργανώθηκε **εργαστήριο για τη βιώσιμη ενέργεια**. Το εργαστήριο επέτρεψε τη διενέργεια συζητήσεων γι' αυτό το θέμα κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ τεχνικών εμπειρογνομόνων στον τομέα της ενέργειας από τις ΥΧΕ και της Επιτροπής. Οι ΥΧΕ παρουσίασαν την πρόοδο που επιτεύχθηκε όσον αφορά την εφαρμογή του ενεργειακού χάρτη πορείας, ο οποίος υπεγράφη το 2015. Τέλος, ο OCTA διοργάνωσε **εργαστήριο για τα προγράμματα της ΕΕ**, το Δεκέμβριο του 2019, με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα προγράμματα της ΕΕ και τις δυνατότητες χρηματοδότησης για τις ΥΧΕ.

δ) Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ παρέχει χρηματοδοτική βοήθεια στις ΥΧΕ μέσω χρηματοδοτικών μηχανισμών που τελούν υπό τη διαχείριση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για την περίοδο 2014-2020, στο πλαίσιο του 3ου χρηματοδοτικού πρωτοκόλλου: της επενδυτικής διευκόλυνσης ΥΧΕ (τρέχουσα προικοδότηση: 48,5 εκατ. EUR), της χρηματοδότησης για επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια (5 εκατ. EUR) και των ιδίων πόρων της ΕΤΕπ (έως 100 εκατ. EUR).

Στο πλαίσιο της **επενδυτικής διευκόλυνσης ΥΧΕ της ΕΤΕπ**, υπεγράφη νέα πράξη τον Ιούλιο του 2019 για τη Νέα Καληδονία (24 εκατ. EUR), για τη χρηματοδότηση δανείων επιχειρήσεων που βρίσκονται σε απόκεντρες περιοχές και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Άλλες εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη, με το ύψος του να ανέρχεται συνολικά σε 85,39 εκατ. EUR, στο τέλος του 2019. Το ποσό αυτό υπερβαίνει την αρχική κεφαλαιακή προικοδότηση, επειδή το ταμείο είναι ανακυκλούμενο και ορισμένες επανεισροές έχουν αποτελέσει αντικείμενο νέου δανεισμού.

Όσον αφορά το κονδύλιο για τις **επιδότησεις επιτοκίου και την τεχνική βοήθεια**, το 2019, η ΕΤΕπ υπέγραψε 4,25 εκατ. EUR για τη λειτουργία του αεροδρομίου του Αγίου Μαρτίνου (βλ. κατωτέρω).

Στο πλαίσιο του **κονδυλίου των ιδίων πόρων της ΕΤΕπ για τις ΥΧΕ**, η ΕΤΕπ χορήγησε 44,3 εκατ. EUR, το Δεκέμβριο του 2019, για την ανακατασκευή του αεροδρομίου στον Άγιο Μαρτίνο μετά τους τυφώνες.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα κονδύλια, νέες σειρές έργων παρακολουθούνται με στόχο την πλήρη αξιοποίηση των διαθέσιμων κονδυλίων έως το τέλος του 2020.

Μελλοντικές προοπτικές

Το έτος 2020 θα είναι καθοριστικής σημασίας για το μέλλον των σχέσεων ΥΧΕ-ΕΕ, με την αναμενόμενη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την πρόταση νέας απόφασης σύνδεσης, που θα περιλαμβάνει τη Γροιλανδία, η οποία συνδέεται με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027. Θα είναι επίσης κρίσιμο έτος για τις διαπραγματεύσεις του πλαισίου που θα διαδεχθεί τις συμφωνίες του Κοτονού και του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας. Το 2020 σηματοδοτείται επίσης από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, η οποία θα επηρεάσει την ομάδα των ΥΧΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, ο ενισχυμένος διάλογος με τις ΥΧΕ θα έχει ιδιαίτερη πολιτική συνάφεια. Η διαδικασία αυτή θα ενισχυθεί με συνεχή στήριξη προς τον Σύνδεσμο των ΥΧΕ, καθώς και προς τις ΥΧΕ μέσω της διευκόλυνσης για την τεχνική συνεργασία.

Τέλος, είναι σημαντικό να υπάρξει πρόοδος σε επίπεδο προγραμματισμού για τα δύο εναπομείναντα εδαφικά προγράμματα που αναφέρονται παραπάνω, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί, αφενός, η έγκρισή τους πριν το τέλος του 2020 και, αφετέρου, η δέσμευση του συνόλου του κονδυλίου που είναι διαθέσιμο για τις ΥΧΕ στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ.